

L' ART DEL PAGÉS

SECCIO D' AGRICULTURA PRACTICA.

La agricultura en la Exposició⁽¹⁾

(Continuació)

La oportunitat del Certámen no pot alabarse tant com se deuria, donadas las críticas circunstancias per que travessa al mateix temps que la agricultura, la industria y 'l comerç; puix per sa mediació se buscava solució als poderosos problemas que devant de la nostra imaginació 's presenta, al pressentir deserts los camps, tancadas las fábricas y talleres, abandonadas las naus y sens tráfech los ferro-carrils.

Devant d' aquestas consideracions, no estranyéu que desde aquí envihi are mon mes entussiasta y calurós aplauso á totas las entitats que ab sa poderosa iniciativa, clara inteligencia y lloable perseverancia, han donat cap á tan grandiosa empresa, que tots á la una havém admirat y que per son medi buscaren mes que honra pròpia, profit y remey als mals de la Pàtria.

Sufreix la agricultura llarga y penosa crisis, qual solució, si 's te en compte la situació económica creada per la gran facilitat y baratura dels transports, ha de buscarse en la transformació de las explotacions rurals; aixís es que 'ls agricultors no havian de buscar, com resultat de la Exposició Universal, mes fácil venda pera sos productes; uns pera 'ls blats y demás cereals, perque nostre producció no basta pera 'l consum: altres ab lo lli, cánem y demás vegetals propis pera ser transformats per la industria, perque no s' obtenen en nostras comarcas, en quantitat suficient pera 'l consum d' una fabricació activa; altres ab lo bestiar y sos productes, llana, mantega, etc., perque es necessari 'ls importém pera satisfer nostras creixents necessitats; ni tampoch havian de procurar per medi

(1) Vegis lo número 370.

de la Exposició nous mercats pera las fruytas que exportém, ni mellor colocació pera 'ls vins que fém, perque la iniciativa individual y l'interés del comers portan eixos productes á sos mercats naturals y centres de consum, poden mes, estimulats per la ganancia, que lo que pot esperarse d'una Exposició en la que no es dable apreciar en tots sos detalls las condicions y qualitats dels productes agrícolas.

Nostres agricultors tenían grans esperansas en la Exposició, perque confiavan que en ella hi estarian reunidas las máquinas que la agricultura moderna emplea per lo cultiu económic de las terras y consegüent transformació y benefici de sos productes, ab exposició dels medis y procediments mes coneguts al extranjer, pera deduhir del exámen, estudi y comparació de tot, lo camí que ha de seguirse pera millorar y donar vida á nostra raquílica producció.

Lo progrés agrícola que degut á la Exposició 's realisi, procurant mes beneficis al agricultor, ha de redundar en ventatja de tots, puix sobre lo produhit net de la terra, s' aixeca lo grandíós edifici de la industria y del comers, mes floreixents un y altre, quant mes es lo benefici de las terras; que del cambi, sols possible quan hi ha sobrant en la producció agrícola, ne viu la industria y creix 'l comers.

Las máquinas y altres aparells exposats en la secció agrícola, tenian per objecte l'estalvi del esfórs humá y consegüent disminució del cost de producció, representant la emancipació del treball corporal del home, que en la actualitat en nostres camps, está subjecte als treballs mes pesats y fadigosos.

La introducció d'eixos instruments moderns en nostras explotacions y 'l bon empleo en nostres camps, d' adobs que augmentin las cullitas, han de fer baixar lo cost de producció y conseguir la baratura del blat, base del pá, d'aquest aliment tan necessari y que cada dia demaném á Deu en nostres oracions, pá, que avuy nostras familias del camp no poden procurarse á la mida de sas necessitats, per son preu pujat y que sols lo nom té en algunas de nostras comarcas, tal es sa composició y aspecte; pá, que havém de procurar ab abundor, pera que ab ell pugan saciarse nostres semblants y logrin lo complert desentrotllo de son organisme; pá que, havém de procurar tenir ab la major baratura pera que aixís nos acostém á que sia lo dó que en lo Pare nostre demaném al Altíssim.

Sols en la baratura del blat (que mentres paguém á Barcelona á pessetas 26'50 los 100 kilos, se ven á Lóndres á pessetas 17'60 y á Brusélas á pessetas 19'50) podém esperar la reducció de la má d' obra, puix, si aquesta no pot procurar lo pá necessari á la familia, si 'l treball no es suficient pera produhir lo blat indispensable pera son sustento, ó vé la miseria, ó queda com sol y necessari recurs la emigració.

Disminució de gastos augment de productes, sa millora y perfeccionament, veus aquí 'ls termes del problema agrícola, qual solució interessa a tots y tal vegada es en la actualitat de mes importancia per Catalunya, que veu amenassada sa mes rica producció, son cultiu mes important, qual es lo de la vinya, per la terrible y devastadora plaga, que qual cangrenada llaça s' extén, destruheix y mata tot quant toca.

La Exposició en aquestas circumstancias havia de tenir gran transcendencia; com terme y resultat de la mateixa 's vislumbrava lo cambi d' instruments y eynas, la extensió de las máquinas modernas. l' empleo dels adobs, lo desentrotllo de las industrias consegüents á eixos adelantos y en nostres pobles y masias fent contrast ab lo trist y monótono cant del pagés, quals notas entre los cants dels aucells y 'l brunzit dels insectes, entre mil armonías podrian sentirse, los alegres cops del ferro de la enclusa que forsut forjador dona nova forma, lo xiular estrident de las locomóviles, crit de la natura al recobrar sa llibertat, donant animació y vida al poble, avans casi abandonat y permetent aixís que la intelligencia, que viu avuy raquítica en las grans poblacions, trovi en la agricultura, la consideració, estima. independencia y benestar á que es mereixedora y porti per tot á las valls mes llunyas, llochs mes amagats y altas montanyas l' avensament y 'l progrés.

La esperansa que teniam en la Exposició Universal, que animava nostres desitjos, havia de restar defraudada, puix no acudiren al certámen constructors tant coneguts per sa fama com Howard, quals aradas gosan una reputació universal, Foulér, lo qui ha resolt lo problema de la aplicació del vapor pera 'l conreu dels camps, Woods, Garret, Alba, etc., etc., que tantas maravellas han realisat; y mes defraudada havia de quedar nostra esperansa al veure que no figurava la ganadería en la Exposició, quedant aixís incomplert lo cércol de la producció agrícola, puix hi faltava un grahó en la cadena de las successivas transformacions de la materia que l' agricultor posa en circulació, la demostració del ciclo que recorre la materia inorgánica pera donar vida al home y fecunditat á la terra.

(Continuará)

Pulverisador pera líquits inventat per D. Magi Ramón. (*)

Lo depósit té una forma qualsevol y en éll s' hi tira 'l líquit que 's vol pulverisar. Pera que l' operari pugui transportar lo depósit á mida que vá ruixant, sa cabuda y 'l pes total del aparell es lo convenient pera que pugui esser transportat sens fadiga.

(*) Pera informes: D. Joan Rubió y Rabassó.—Vendrell

Lo depòsit te la boca en forma d' embut pera facilitar la introducció dels líquits y la tapa una especie de cedás, qual fons es de tela metálica pera no deixar passar las impuresas ó cossos estranys que podrian embussar la ruixadora.

Lo depòsit porta immediat á son fons un canó al que s' hi empalma un altre de cautxouch ó goma: aquest porta al extrém oposat la bola ó recipient de cautxouch y 'l ruixador.

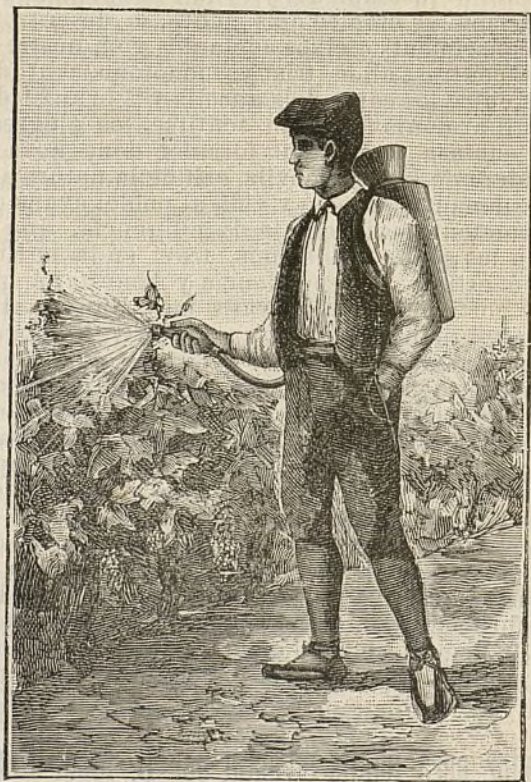

Fig 243.—Pulverisador—Ramon.

Lo recipient de cautxouch acaba en duas armaduras metálicas que á la vegada que subjectan las voras de las duas bocas del recipient, reben á rosca los canons: lo primer d' aquestos dos canons acaba ab lo ruixador y 'l segon s' empalma al canó de

cautxouch. Cada un d' aquets tubos té una vàlvula, posada de manera que permet la entrada del líquit en lo recipient y la sortida.

Lo ruixador consta d' un cos central format per una làmina curvada en espiral y ó be sols presenta una oertura lateral curva ú oblicua overta en la paret del mateix. Rodeja á aquest cos central un altre de concéntrich al que s' hi enrosca la tapa; en lo centre d' aquesta hi ha overt un forat cónich.

Pera fer funcionar l' aparell basta apretar y deixar en llibertat lo recipient de cautxouch: al apretarlo s' obliga al líquit que hi ha en son interior á aixecar la vàlvula, y á sortir per la oertura espiral del cos: topa contra las parets del continent y surt per lo forat del centre de la tapa. Quan se deixa d' apretar lo recipient, las parets reaccionan, la vàlvula tanca 'l pas per lo canó y 's forma un buyt que passa á omplir-lo lo líquit del depòsit aixecant la vàlvula quedant aixís preparat pera una nova impulsíó de líquit.

D. E. P.

Lo dia 4 del mes que som morí en aquesta capital lo Director de nostre colega *La Llum del Camp*, D. Leandre Pons, fill de Puigcerdá.

¡Siali la terra lleu!

SECCIO DE NOTICIAS AGRICOLAS.

Centre agrícola del Panadés.—Habent consultat l' Institut agrícola catalá de S. Isidro á sas Subdelegacions, y á 'n aquest Centre, respecte la conveniencia de celebrar proximament en Barcelona una gran reunió d' agricultors catalans, á fi d' escullir acertadament los medis pera obtenir remey en los mals que sofreix l' agricultura, y de que elevá queixas al Govern en l' any anterior, apoyadas per 22,000 firmas d' agricultors, sense que fins al present hajan sigut atesas, *aquest Centre agrícola* acordá adherirse y oferir sa cooperació al Institut per lo fi proposat, y ademés ha disposat convocar als agricultors de

la comarca á una reunió preparatoria que se verificará en lo local de nostra Societat, dissapte dia 13 del corrent mes d' Abril á las 10 del matí, y en ella se posarán á discussió los punts següents:

1.er Quins medis poden ser mes conduhents pera resoldre la actual crisis agrícola.

2.^{on} Quins temas ó punts interessa al Panadés sobmètre á las deliberacions de la assamblea que s' ha de celebrar en Barcelona.

3.er Recullir las adhesions dels pobles y dels delegats que 's prestin á concorre á la gran manifestació que 's projecta en la capital del Principat.

Concurs de pulverisadors y materials pera combatre 'l mildiu.—Lo que deu verificarse en l' últim diumenje de Maig vinent, á Badalona, per lo «Foment de la Agricultura» de dita vila, ha sigut subvencionat per la Diputació Provincial de Barcelona ab la cantitat de 100 pessetas.

Gallinas de Transilvania.—Coneguda ab aquet nom s' está extenent una nova rassa de gallinas en Alemania y Austria. Tenen las alas curtas, potas grossas, coll pelat y cos compacte, diferenciandose moltíssim de las usuals, ab las que han sigut inútils tots los intents pera travessarlas ab ellas. Com son las transilvánicas poch exigents en cuydado y alimentació, se van generalisant molt en los payssos del Nort, ahont los avicultors ne treuhen grans utilitats, donchs además de la abundant y bona carn que tenen, produheixen al any y durant las épocas de mes fret de 160 á 200 ous per gallina.

Lliga de propietaris de Valencia.—«Aquesta esperava no aprobarian las Corts lo Códich civil sense esmenar los articles perjudicials á la propietat y masoverías d' aquesta regió; pero veyent l' interés y la pressa ab que 's tracta de dita aprobació, no pot menos d' elevar respectuosa protesta contra disposicions sobre retracte de colindants, subarrendaments, aparcería y crédito agrícola, relacionat ab la penyora y prelación de créditos, esperant d' aquest cos colegislador la tindrà present y no donará lloch en aquest punt á sa definitiva aprobació »

Aixís s' expressa una protesta contra 'l Códich Civil, que acaba de sortir de Valencia.

Reunió agrícola — Promet tenir importancia la que ha acordat celebrar l' Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro en lo diumenje, dia 12 del vinent mes de Maig, ab l' objecte de pendre algunas resolucions y en vista de no haverse contestat á la exposició firmada per 22,000 agricultors catalans, que fou remesa al Govern de la Nació, propositli algunas solucions pera aminnorar en lo possible la crisis agrícola que ha anat cada dia mes en augment encara, desde fa un any que va ser enviada á Madrid.

Las Asociaciones rurals de Catalunya, á quinas s' ha dirigit l' Institut agrícola van contestant ab sas adhesions al acte que acabém d' anunciar

Reunió á Rubí.—Per l' istil de la de Vilafranca, demá diumenje deu celebrarse altre reunió en la important vila de Rubí.

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

Agramunt. — Durant los dias 15, 16 y 17 del actual se celebrará la fira d' Agramunt que tan satisfactoris resultats ha donat pera 'l pays.

Canet de mar.—La cullita de la taronja, no 's presenta aquest any tan abundant com l' anterior, y en conjunt no tan vendible per los efectos que causá en las hortas y plantadas la forta pedregada de dias passats. Per altra part y pera que siga mes angustiosa la situació del agricultor, hi ha escassa demanda en aquell fruyt, y encara 'l poch que 's demana y ven en los mercats extranjers no obté lo preu d' altres anys. Y en tant, los governs imposan cada dia mes pesadas cargas als contribuyents y fan política lliure-cambista.

Aixó ho treyém de nostre colega *La Aspiración Rural* de dita vila.

Fira d' Ager.—La renombrada fira de bestiar de Ager (Lleyda,) que venia celebrantse en los dias 3 y 4 de Maig, se verificará desde 'l present any, per acort d' aquell Ajuntament, en

los dias 7 y 8 del propi mes, acordant, igualment, fer extensiva á tota classe de bestiar, la de porquí, que en los dias 8 y 9 de Desembre se celebra en dita vila.

Se permeterà als comerciants pasturar son bestiar lliure y gratuítament en lo bosch comunal de la citada vila durant los dias de fira y 'l següent.

Puigcerdá —Diu nostre colega *La Voz del Pirineo* del dia 7:

Per fi, després de la interminable treva d' intemperies que ho tenian paralisat tot, lo diumenje ultim tingurem la satisfacció de presenciar un mercat regularment animat, gracias al temps excel·lent d' aquell dia que facilitá la circulació als habitants d' aqueixa comarca pera venir á refer sos interromputs negocis en nostra vila.

En la plassa major, fou objecte de curiositat un hermós cavall semental, producte del pays, que apenas contaria la edat de quatre anys, d' elevada talla y preciosas formas. procedent de la acreditada cria coneguda per casa «Micaló», arrabal de la Baronía d' eixa vila.»

També diu: «lo dimars arribaren set cavalls sementals, de propietat del Estat, destinats, quatre á eixa parada y los tres restants á la vehina vila de Bellver. Dits cavalls perteneixen á la rassa perxerona y son de bona estampa.»

Reus.—Lo mercat del dilluns, conegut per lo de la *palma*, se vegé favorescut per ben regular concurrencia de forasters, que contribuïren fins á primeras horas de la tarde á donar un aspecte animat á aquesta població, mes las tranzaccions comercials á causa de la calma que massa temps ha que dura, no foren de la importancia que es de desitjar.

Tarragona —Poch menos que inútil va ser lo mercat del dimars, tant per part dels comerciants com dels venedors y especuladors.

De segur que's realisaren molt pocas transaccions, tant en vins com esperits y demés mercaderías, efecte del mal estat del pays.